

Femtonde söndagen i Treenighetstid

Predikan i S:t Nikolaus, Nordisk-katolska kyrkan i Karlskrona, A.D. 2014
Fr. Franciskus Urban

Femtonde söndagen i Treenighetstid

Tacksamheten – De tio spetälskas söndag

2 Kung. 5:1-3, 9-15; Ef. 2:4-10; Luk. 17:11-19; Ps. 84: 10-11a - Ibid. v. 6-9, 12-13

Förra söndagens texter rörde nästankärleken och att det inte är möjligt att älska om inte Gud först har älskat oss. Människan måste först lära sig varifrån kärleken kommer för att själv kunna älska. Ty kärleken är av Gud. Idag är frågan om jag är tacksam eller likgiltig inför den.

En familj sitter och äter middag tillsammans. Den äldre generationen vid bordet önskar att måltiden skall vara en gemenskapens och samhörighetens stund. Familjens två tonåringar är någon annanstans i tanken; svarar förstrött på tilltal – om alls – och stoppar mekaniskt i sig av det söta köttet. Det mer svårtuggade och vitaminrika väljs bort. När deras magar är fulla lämnar de omogna bordet och mumlar, efter en uppfordrande äldre blick, ett pliktskyldigt tack för maten. De äldre suckar över hur otacksamt det är att ställa fram mat och inte ens få ett uppskattande ord; ett tack. Men som de kärleksfulla föräldrar de är står bordet dukat även nästa dag. Och även kommande dag tillrättavisas de unga.

Med åren och genom rätt undervisning mognar tonåringarna. Med tiden lär de sig varifrån maten kommer och vem som bereder den. De inser det stora bakom. Från att ha tagit maten för självklar ser de måltiden som en gåva och känner i sina hjärtan att det är rätt och tillbörligt att vara tacksam.

Söndagens tema är tacksamheten. Och precis som det förhåller sig med kärleken måste jag lära mig, inte bara att säga tack, utan också vad jag skall vara tacksam för och vem som skall tackas.

Barn får lära sig att det inte är självklart med mat på bordet. De får snabbt kläm på att födan inte bara materialiseras på tallriken utan att det ligger arbete och tillredning bakom. Barn får, i de flesta fall, lära sig att tacka för maten. Barn får lära sig att visa tacksamhet över att de inte behöver gå och lägga sig hungriga.

Barn som inte får lära sig detta – det vi i dagligt tal kallar hyfs – ses som ouppfostrade och otacksamma. Och sådana exempel har vi nog alla stött på.

Precis som med maten på bordet så har livet inte uppstått av en slump. Precis som med maten ligger det kärlek bakom. Vi hörde i episteln idag att vi är hans verk, skapade i Kristus Jesus och att det är Gud som har förberett allt.¹

Jag får som barn lära mig att tacka för maten. Jag får lära mig vem jag skall tacka. Men får jag med självklarhet lära mig att vara tacksam för Guds kärlek? Får jag tillgång till kunskapen om vem som skall äras och tackas för att jag lever?

¹ Ef. 2:10

Femtonde söndagen i Treenighetstid

Predikan i S:t Nikolaus, Nordisk-katolska kyrkan i Karlskrona, A.D. 2014
Fr. Franciskus Urban

Att det är mamma och pappa som lär mig tacka för maten är självklart. Men är det lika självklart vem som lär mig tacksamhet för mitt liv, min hälsa; att tacka för varje ny dag och för nattens vila?

Den omogne lär sig vad som gäller hemma vid köksbordet. Genom undervisning och tillrättavisningar växer insikten om saker och sammanhang. Barnet mognar. Den som inte mognar och lär sig tacka för maten kallas ouppfostrad och otacksam. Det kan bero på bristfällig eller dålig undervisning. Det kan också bero på likgiltighet.

Tacksamheten är en frukt av kärleken. Kärleken är av Gud. Motsatsen till kärlek är inte hat utan likgiltighet.

Att vara likgiltig inför Gud, livets skapare, är att också vara likgiltig inför sitt eget liv. Det man är likgiltig inför har inget värde. Därför visar den som är likgiltig inför Gud inget värde för sitt eget liv. Och då kan det kanske tyckas logiskt att man heller inte har något att vara tacksam för.

Likgiltigheten är, bokstavligt talat, livsfarlig.

I evangeliet hörde vi idag om hur tio spetälska botades. Men bara en av dem hade vett att tacka Herren. De andra nio gick sin väg. Säkert nöjda med att ha blivit renade men utan vett att vara tacksamma. För dessa nio betydde livet ingenting. De var likgiltiga. Men rörelsen för den som vände tillbaka till Jesus innebar räddningen och det är den rörelsen – omvändelsen – som också är tillgänglig för alla världens likgiltiga.

Som Kristna har vi valt kärlekens väg. Vi har gjort upp med likgiltigheten och sagt ja till livet. Vi har börjat vandra mognadens väg. Det är inte alltid den mest tacksamma vägen, men vi går den med tacksamhet. För var dag lär vi oss att tacka Herren för våra liv som Han i sin stora kärlek och nåd har skapat oss till.

Vissa dagar kan vi ändå, som den omogne tonåringen vid matbordet, vara mindre närvarande eller trampa snett. Men då blir vi tillrättavisade. Även om det inte alltid är roligt att bli tillrättavisad – vilket sannolikt är anledningen till att människan väljer likgiltighetens bekvämlighet – så är det nödvändigt för växt och mognad. Det är i Kyrkan vi har tillgång till undervisning och, i Kristus, den nödvändiga upprättelsen. Och det har vi all anledning att vara tacksamma för.